

К.е.н. Булкот Г.В., студентка Пасічник І.А.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», Україна*

Особливості контролю фінансових результатів діяльності підприємства

Фінансові результати у сучасних умовах господарювання є одним із домінуючих економічних чинників, що визначають прибутковість діяльності підприємства, а отже і ефективність його функціонування. Саме тому фінансові результати, а також доходи та витрати, що їх формують потребують особливої уваги як з боку держави, так і на рівні підприємства. Адже лише правильно визначені фінансові результати забезпечують керівництво підприємства змогою приймати адекватні, обґрунтовані управлінські рішення, підвищувати рентабельність, а також виявляти резерви і попереджати виникнення можливих фінансових криз.

Так як фінансовий результат є кінцевим результатом всієї діяльності підприємства і кожна здійснена господарська операція має безпосередній вплив на нього, то я вважаю, що внутрішній контроль фінансових результатів повинен охоплювати моніторинг усього функціонування підприємства.

Джерелами інформації для контролю фінансових результатів є: фінансова звітність, а саме Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; декларація з податку на прибуток; реєстри аналітичного й синтетичного обліку результатів фінансово-господарської діяльності (Головна книга, журнали-ордери й відомості до них за рахунками 70 «Доходи від реалізації», 79 «Фінансові результати»); первинні документи, розрахунки тощо.

Внутрішній контроль фінансових результатів можна розділити на 3 етапи: попередній контроль; поточний контроль; наступний контроль (рис. 1).

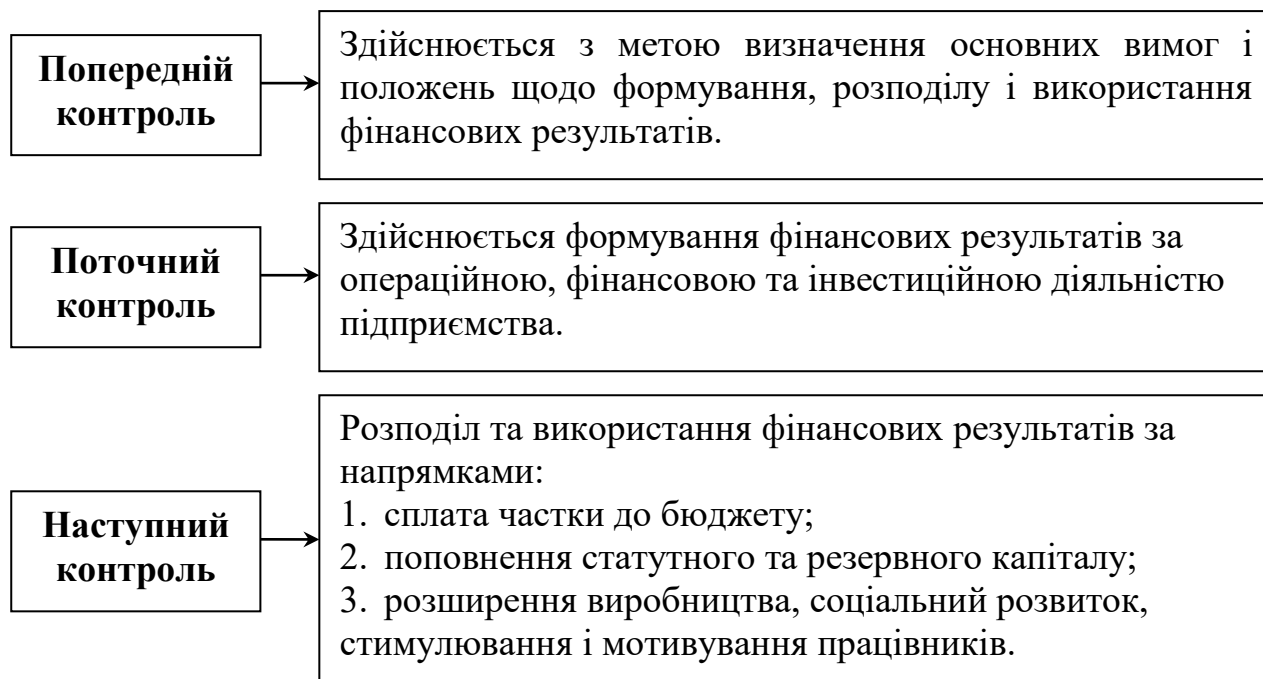

Рис. 1. Система внутрішнього контролю фінансових результатів підприємстві

Стосовно напрямів внутрішнього контролю фінансових результатів, то він має бути заснований на проведенні перевірок та застосуванні контрольних процедур на етапах формування в обліку показників прибутків та витрат від основної та інших видів діяльності, а також правильності розрахунку податку на прибуток і чистого прибутку (табл. 1).

Таблиця 1

Методика внутрішнього контролю фінансових результатів на підприємстві

Напрями контролю	Зміст контролю
Перевірка рахунків бухгалтерського обліку	В ході контролю обліку доходів перевірі підлягають кредитові обороти по рахунку 70 «Дохід від реалізації» з відповідними кореспондуючими рахунками. При аналогічній перевірці обліку витрат перевірі підлягають дебетові обороти по рахунку 90 «Собівартість реалізації» з кореспондуючими рахунками.

Перевірка документального підтвердження	Наявність відповідним чином оформлених договорів, первинних документів, як рахунок-фактура, видаткова накладна, податкова накладна, товарно-транспортна накладна.
Дотримання вимог облікової політики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи оцінки сировини та матеріалів для визначення розміру матеріальних витрат. 2. Умови визнання та критерії оцінки доходу від надання і виконання робіт та послуг на дату складання балансу. 3. Порядок списання доходів і витрат на фінансовий результат. 4. Критерії визнання витрат. 5. Порядок віднесення збитків на майбутні періоди.
Перевірка правильності визначення фінансового результату на рахунках бухгалтерського обліку	Полягає в перевірці розрахунку фінансового результату, з врахуванням отриманих доходів, понесених витрат та нарахованого податку на прибуток на рахунка бухгалтерського обліку.

Контроль фінансових результатів охоплює всі етапи господарювання, всі цикли діяльності і не може існувати окремо від контролю всієї діяльності підприємства. Тому, механізм внутрішнього контролю фінансових результатів має забезпечити здійснення попереднього, поточного та наступного контролю, що забезпечить перевірку облікової інформації на всіх етапах облікового циклу підприємства, надасть оперативну інформацію про доходи, витрати та фінансові результати.

Однак, особливістю і, в той же час, проблемою контролю фінансових результатів, є складність його здійснення, що спричинене, наприклад, великим обсягом інформації, яка підлягає перевірці, відсутність єдиної інформаційної системи контролю фінансових результатів, висока ймовірність виникнення помилок в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Таким чином, внутрішній контроль здійснюється також з метою надання пропозицій керівництву підприємства щодо ефективного використання всіх наявних ресурсів, а також розробку оптимальних, дієвих, результативних управлінських рішень.

Література:

1. Станкевич Г. П. Особливості системи внутрішнього контролю підприємства та роботи внутрішнього аудитора. *Аудитор України*. 2014. Вип. 9 (226). С. 32-37.
2. Сирцева С. В., Мулява Д.Г. Організація внутрішнього контролю фінансових результатів на підприємстві. *Економічні науки*. 2015. Вип. 12 (45). С. 308-316.
3. Туз О.К., Бурковська А.В. Організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 8. С. 644-646.
4. Шматковська Т. О., Ярош В. В. До проблематики організації системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2014. Вип. 25. С. 200–205.